

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ถนนสุขุมวิท อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การพัฒนามาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู

พิชญ์ฐิตา อัครณีคุ้มวงศ์

11 สิงหาคม 2552

267938

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา

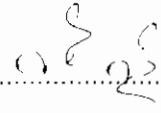
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พิชญฐิตา อัครณีกุ่มวงศ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

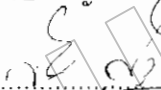
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแท้)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

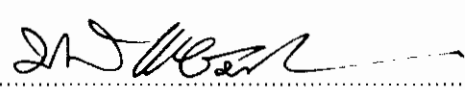

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กาญจนา มณีแสง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแท้)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณทนา ภาณุพินทุ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เป๋มกสิกร)

วันที่... 31 ...เดือน... กรกฎาคม... พ.ศ. 2552

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2551

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. สัมพร สุทัศน์ไศย อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชัดแจ้ง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครูทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์กนก พานทอง อาจารย์อัญชลี ศรีภักขาน และอาจารย์พูลพงศ์ สุขสว่าง ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณคุณวรรณศิริ สิทธินิสัยสุข คุณฐิติ ราชกุล คุณอุษณีย์ บรรจงกิจ คุณอุษา เรืองเกาะ และคุณขวัญชนก แสนใจ ที่คอยให้กำลังใจตลอดจนรับฟังปัญหาต่าง ๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณเศก รุ่งไธสวรรย์ สำหรับกำลังใจ ความห่วงใย และความช่วยเหลือใน ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณธนบดี ชัยอุดมสิน คุณเขมรินทร์ นิธิกรประดิษฐ์ และบุคคลทุกท่านที่มีได้ ปวารณาชื่อในที่นี้ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณยาพิกุล อินทรคุ้มวงศ์ บิดา มารดา และครอบครัวอัครณีนคุ้มวงศ์ สำหรับความรัก ความห่วงใย ความเอาใจใส่ และกำลังใจที่มีให้ผู้วิจัย ตลอดมา

พิชญฐิดา อัครณีนคุ้มวงศ์

48923851: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา; วท.ม. (เทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา)

คำสำคัญ: ความเป็นอิสระในการสอน/ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน/ ความเป็นอิสระด้าน
วิธีสอนทั่วไป/ ความเป็นอิสระด้านเนื้อหาสาระ

พิชญ์ธิดา อัครณีกุ่มวงศ์ : การพัฒนามาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู
(DEVELOPMENT OF THE TEACHING AUTONOMY SCALE FOR TEACHERS) คณะกรรมการ
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ม.ร.ว. สมพร สุทัศน์ย์, ค.ด., เสรี ชัดแจ้ง, ค.ด. 170 หน้า. ปีพ.ศ. 2552.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู ตรวจสอบ
ความตรงเชิงโครงสร้าง และสร้างปกติวิสัยของมาตรวัด เครื่องมือที่ใช้เป็นมาตรวัด ความเป็นอิสระใน
การสอนสำหรับครู ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการกำหนดด้วยตนเอง (Self-determination)
ของเดซีและไรอัน ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ความเป็นอิสระด้านวิธีสอนทั่วไป และความเป็นอิสระด้าน
เนื้อหาสาระ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1200 คน วิเคราะห์ค่าสถิติ
เบื้องต้น โดยใช้โปรแกรม SPSS ตรวจสอบค่าสถิติของข้อคำถาม และค่าความเที่ยงของมาตรวัดโดยใช้
โปรแกรม Lertap-5 และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัดด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ
เชิงยืนยันอันดับสอง โดยใช้โปรแกรมลิสเรล 8.50

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. มาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่
องค์ประกอบด้านวิธีสอนทั่วไป 16 ข้อ และองค์ประกอบด้านเนื้อหาสาระ 24 ข้อ รวม 40 ข้อ มีความตรง
เชิงเนื้อหาทุกข้อ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับมาตรวัดมีค่าตั้งแต่ .37 – .65 และค่าความเที่ยงของ
มาตรวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .94
2. มาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครูมีความตรงเชิงโครงสร้างอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่า
ไค-สแควร์ เท่ากับ 460.26 ; $p = .15$ ที่องศาอิสระเท่ากับ 430 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI)
เท่ากับ .97 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .95 และดัชนีวัดระดับ
ความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00
3. ปกติวิสัยของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู จำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ครู
ที่มีความเป็นอิสระในการสอนระดับสูง มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงกว่า 72.00 ขึ้นไป ครูที่มีความเป็นอิสระ
ในการสอนระดับปานกลาง มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ตั้งแต่ 26.25 ถึง 71.99 และครูที่มีความเป็นอิสระใน
การสอนระดับต่ำ มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำกว่า 26.24 ลงมา

4823851: MAJOR: EDUCATIONAL MEASUREMENT TECHNOLOGY; M.Sc.

(EDUCATIONAL MEASUREMENT TECHNOLOGY)

KEYWORDS: TEACHING AUTONOMY SCALE / CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS/

GENERAL TEACHING AUTONOMY/ CURRICULUM AUTONOMY

PITCHTHIDA AKKARANEEKHUMVONG: DEVELOPMENT OF THE TEACHING
AUTONOMY SCALE FOR TEACHERS. ADVISORY COMMITTEE: M.R. SOMPORN
SUDHASANI, Ph.D., SEREE CHADCHAM, Ph.D. 170 P. 2009.

The objectives of this study were 1) to construct the Teaching Autonomy Scale for teachers; 2) to verify the construct validity of the scale; and 3) to derive norms for the scale. The teaching autonomy scale was based on concept of Deci & Ryan's self-determination theory: general teaching autonomy and curriculum autonomy. The sample consisted of 1,200 secondary school teachers under the jurisdiction of the Commission for Basic Education in the Chonburi Province, in the academic year 2008. Descriptive statistic were obtained by means of SPSS; Scale quality was determined by Lertap 5; and LISREL 8.50 was used for second order confirmatory factor analysis.

The major findings were:

1. The items of the teaching autonomy scale were found to have content validity. The teaching autonomy scale was composed 2-Factors: general teaching autonomy 16-items and curriculum autonomy 24-items. Item – to – scale correlations ranged from .37 to .65; scale reliability was .94 for the 40-item.

2. The construct validity of the teaching autonomy scale was confirmed by alignment with the criterion; the Chi – square goodness of fit test value 460.26; $p = .15$, $df = 430$, GFI = .97, AGFI = .95 and CFI = 1.00 .

3. The norms of the teaching autonomy scale for teacher were divided into three levels; percentile rank higher than 72.00 indicating high level of teaching autonomy; percentile rank from 26.25 to 71.99 indicating normal teaching autonomy; and percentile rank lower than 26.24 indicating low teaching autonomy.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ท
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความเป็นอิสระในการสอน.....	8
ตอนที่ 2 หน้าที่ครู.....	19
ตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัด.....	29
ตอนที่ 4 การสร้างปกติวิสัย.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การพัฒนามาตรวัด.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ.....	55
วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างปกติวิสัย.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนามาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู.....	62
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัดความเป็นอิสระใน การสอนสำหรับครู.....	64
ตอนที่ 3 ปกติวิสัยของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู.....	77
5 อภิปราย และสรุป.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	84
อภิปรายผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก.....	98
ภาคผนวก ข.....	103
ภาคผนวก ค.....	108
ภาคผนวก ง.....	111
ภาคผนวก จ.....	118
ภาคผนวก ฉ.....	155
ภาคผนวก ช.....	166
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	170

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนและจำนวนครู จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	46
2 รายชื่อโรงเรียน จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ.....	48
3 รายชื่อโรงเรียน จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสร้างปกติวิสัย.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู 55 ข้อ (n = 800).....	62
5 ผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู 55 ข้อ (n = 800).....	63
6 ค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู 55 ข้อ (n = 800).....	63
7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้านวิธีการสอนทั่วไป ข้อคำถาม 27 ข้อ.....	64
8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้านเนื้อหาสาระ ข้อคำถาม 28 ข้อ.....	67
9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง 2 องค์ประกอบ ข้อคำถาม 40 ข้อ (ขั้นที่ 1).....	71
10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง 2 องค์ประกอบ ข้อคำถาม 40 ข้อ (ขั้นที่ 2).....	72
11 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู 40 ข้อ	74
12 ผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู 40 ข้อ.....	75
13 ค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู 40 ข้อ.....	76
14 เกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบคะแนนดิบกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และสเตโนของ มาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู (n = 400).....	77
15 เกณฑ์การเทียบช่วงคะแนนดิบกับระดับความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	เกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบคะแนนดิบกับตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ และสเตโนซ์ขององค์ประกอบด้านวิธีการสอนทั่วไป (16 ข้อ) ของครู..... 80
17	เกณฑ์การเทียบช่วงคะแนนดิบกับระดับความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครูขององค์ประกอบด้านวิธีการสอนทั่วไป (16 ข้อ)..... 81
18	เกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบคะแนนดิบกับตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ และสเตโนซ์ขององค์ประกอบด้านการเนื้อหาสาระ (24 ข้อ) ของครู..... 81
19	เกณฑ์การเทียบช่วงคะแนนดิบกับระดับความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครูขององค์ประกอบด้านการเนื้อหาสาระ (24 ข้อ)..... 83
20	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) และดัชนีอำนาจจำแนก..... 99
21	ข้อคำถามของมาตรวัดที่คัดเลือกไว้พร้อมค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกแต่ละองค์ประกอบ..... 104
22	คุณภาพรายข้อของมาตรวัด 40 ข้อ..... 109
23	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ข้อคำถาม 40 ข้อ..... 112
24	แสดงโครงสร้างของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู..... 157
25	เกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบคะแนนดิบกับตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ และสเตโนซ์ของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู ($n = 400$)..... 163
26	เกณฑ์การเทียบช่วงคะแนนดิบกับระดับความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู..... 165

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลองค์ประกอบความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู.....	5
2 ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์.....	13
3 ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดความเป็นอิสระในการสอนสำหรับครู.....	59
4 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอน สำหรับครูด้านวิธีการสอนทั่วไป จำนวน 27 ข้อ.....	66
5 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของมาตรวัดความเป็นอิสระในการสอน สำหรับครู ด้านเนื้อหาสาระ จำนวน 28 ข้อ.....	69
6 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของมาตรวัดความเป็นอิสระ ในการสอนสำหรับครู 2 องค์ประกอบ จำนวน 40 ข้อ.....	73